

Kaar. De Lønninger, som er fastsatte, er jo fastsat e efter en helt anden Pris paa Livsfornödenheder, end der er nu. Pengene er faldet i Værdi; vi maa vel egentlig tilstaa, at en Krone ikke er mere værd nu end 50 Øre før, og nu sidder alle vore Lærere rundt omkring og lønnes med disse faste Lønninger. Havde vi blot Lønninger efter Kapitelstakst; saa havde de siddet noget bedre i det. Jeg tror, at det er et af de Punkter, hvor der trænges til at gøres Forandringer, og det vilde jeg særlig lægge Skolekommissionen paa Sinde.

**Olga Knudsen:** Jeg vil ikke undlade at tage Ordet for en ganske kort Bemærkning. Der er talt om forskellige Skoleformer; der er talt om Folkeskolen og den højere Skole; men der er endnu en Skoleform, som ikke maa lades ude af Betragtning — man kan maaske ikke rigtig kalde den en Skoleform, men det er den alligevel, det er Friskolen og den private Skole. Jeg, der efter et mangeaarigt Arbejde staar som Repræsentant for den private Skole, mener, at det maa være en Selvfølge, at den private Skole ogsaa bør have en Repræsentation i den Kommission, der nu skal nedsættes. Der vil sikkert indenfor Kommissionen blive drøftet, om denne Skoleform skal bevares eller ikke, og det ved vi paa Forhaand, at der herom vil blive meget modstridende Meninger og Anskuelser. Derfor er det kun ret og billigt og et Retfærdighedens Krav, at denne Skoleform ogsaa faar sin Repræsentation i Skolekommissionen for at kunne hævde, om den har Ret til at eksistere eller ikke. Jeg skal ikke her komme ind paa at drøfte, om den bør eksistere eller ikke, men jeg synes dog, at i et Land som vort, der kaldes et frit Land, bør Forældre være saaledes stillede, at de frit kan vælge den Skoleform for deres Børn, som nu de synes er bedst. Hvis den private Skole ikke faar Støtte fra Regeringsmagten, vil det imidlertid kun være de Mennesker, som er bedst økonomisk stillede, der kan sætte deres Børn i dens Skoler, men saaledes bør det ikke være. Ogsaa paa anden Maade har sikkert den private Skole sin store Opgave og sin Ret til at eksistere, alene gennem sit Arbejde og gennem den større Bevægelighed, den har, idet den ikke har saa stort et Materiale at arbejde med som de offentlige Skoler. Derfor vil jeg meget henstille til den højtærede Minister, at der ogsaa tages Hensyn til den private Skole, naar nu Skolekommissionen skal nedsættes. Den bør have en Repræsentation, og den bør have Lov til at hævde, at den har Ret til at eksistere.

Den bør i hvert Fald ikke dømmes uden at have talt, og det vil den blive, hvis den ikke faar sin Repræsentation.

Jeg vil gerne rette en lille Bemærkning til det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Marie Hjelmer) angaaende Religionsundervisningen. Det kan lyde saa ganske naturligt, naar man siger, at selv om man ønsker Religionsundervisningen bevaret i Skolerne, skal Forældrene have Ret til at fritage deres Børn for at deltage i den. Det lyder til en vis Grad ret og rigtigt, men Forældrene har jo Ret til at unddrage deres Børn for Religionsundervisningen, naar de melder sig ud af Folkekirken, og man er lige saa godt nødt til at se paa, at de Forældre, der lader deres Børn døbe, har en moralsk Pligt til at lade dem tilflyde Religionskundskab, og vi ved alle, hvor lille denne maa blive i Hjem, der staar ganske ligegyldige overfor de Spørgsmaal. Det maa være alle klart, at har Forældre ladet deres Børn døbe, saa har de, det kan de ikke komme udenom, en moralsk Pligt, og Samfundet har en moralsk Pligt til at sørge for, at der kan tilflyde disse Børn Religionsundervisning. Forældrene har, som jeg sagde før, Ret til at melde sig ud af Folkekirken, og saa kan Børnene blive fritaget; men Ansvarer har Forældrene, naar Børnene bliver døbt; det kan vi ikke slippe udenom.

**Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen):** Jeg har ikke meget at bemærke til, hvad der her er udtalt, idet jo en hel Del af de ærede Medlemmer nærmest har udtalt sig om saadanne Forhold, som skal til Behandling i selve Skolekommissionen. Det vil selvfølgelig have sin Interesse for Medlemmerne af den kommende Kommission at se, hvilke Meninger der har gjort sig gældende paa Rigsdagen. Dog ønsker jeg ikke særlig ved denne Lejlighed at udtale mine Meninger, idet jeg har haft Lejlighed til at udtale dem særlig under Finanslovens første Behandling i det andet høje Ting. Derimod har det mere Interesse, at enkelte Medlemmer, og jeg skal da særlig nævne det ærede 16de landstingsvalgte Medlem (Trier) og det ærede 9de Medlem for 2den Kreds (Kragh), har fremdraget forskellige Spørgsmaal, endogsaa ret mange Spørgsmaal, som det vil være af Interesse for Kommissionen at undersøge, og som ikke just er nævnte i Bemærkningerne til Lovforslaget.

Jeg havde en Fornemmelse af under Behandlingen i Gaar, at et Par ærede Medlemmer, det ærede 8de Medlem for 6te Kreds (Marie Christensen) og det ærede